מפני שאמרו כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל הלה לחלנו תחילה במעות ומוזר ומחלל המעות ולא לחמרו (ג) סיעול היפה שבהן ויחמר אם זו של מעבר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעבר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' תורה אור מדוחק אין ישלא מדוחק, לא: אמר רב יוסף אע"פ שמיקל רבי מאיר בפדיונו, מהמיר הוא באבילתו דתניא ולא התזיר למכור דמאי אלא לסיטון בלבד, ובעל הבית בין כך ובין כך צריך לעשר דברי ר' מאיר וחכ"א יאחד הסיטון ואחד בעל הבית מוכר וישלח לחביריו ונותן לו במתנה ואינו חושש מפני רבינא *הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת, ומן הצוננת על החמה ואפי' מדפוסים הרבה דברי ר"מ בשלמא מן הצוננת על החמה כדרבי אילעאי *דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה שנאמר °ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו, אם אינו קדש נשיאת חטא למה °מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא "מדפוסים הרבה" ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב אמר אביי *אלעזר שפיר קא קשיא ליה ושמואל לא שפיר קא משני ליה: דקשיא ליה לר' אלעזר מיתה ב"ד דלמא שאני ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא, ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה דקאמרי אינהו מיתה ומותיב רב ששת °לאו דכתיב °לא תוכל לאכול בשעריך", ולמאי דמותיב רב ששת, רב יוסף שפיר קא משני ליה, אלא {רבינא} דמותיב מנחתום, לסייע ליה מפלטר דתנן *הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין, רבא אמר: שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם: **מתני'** *אלו דברים שאין להם אונאה *העבדים, והשטרות, והקרקעות, והקדשות, אין להן תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמישה *°שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם *רבי שמעון אומר:

קדשים

לא התירו למכור דמאי חלה לסיטון בלבד · וח"מ דבפרק הספינה (ב"ב דף פח: ושם) למריך הלוקח ירק מן השוק כו' גמר בלבו לקנות קנה ומתחייב במעשר ואי לפשר להחזירו חלה ח"כ יעשר חלמא מן מוכרין דמאי לעם הארץ וי"ל דהכא חייבי למכור לחבר ותו י"ל כמו שהתירו להחליל לעניים ולהכסגלים דמאי כך התירו למכור לסיטון ולבעל הבית כשמוכרה במדה גסה:

הלוקח מן הנחתום · כבי חיתא מתני' דדמאי פ"ה הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת ומן הצוננת על החמה ואפי' מדפוסים הרבה דברי ר"מ כן רבי יהודה לוסר שאי לומר חטים של דפוס ודפוס דברי רבי יהודה לוסר מאחד על הכל והשתא קשה מאי קאמר בשלמא מן הצוננת כו' חלה מדפוסים הרבה אמאי תלרבה מן הצוננת על החמה קשה טפי דמיקל מרבי יהודה דרבי יהודה לוסר לכל מדפוסים הרבה פליג חלה לצוננת ועוד דלפילו בפלטר דלסר ר' מאיר שרי ר' יהודה מלחד על הכל כ"ם בנחתום ו"ל דס"פ דמתניתין הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת לפילו הן החמה והצוננת מדפוסים הרבה דברי ר"מ כ' יהודה לוסר בצוננת על החמה אפי' מדפוסים הרבה שאי לומר כן לאחר של לחם הרבה מעשה מאי כיון דלילכת נמי דפוס אחד פריך שפיר בשלמא טון וחמה מדפוס לחד כדרבי לילעאי דשרי בדיעבד בודאי ולכך בדמאי מעשר לפ לכתחילה חלה בשהחמה וצוננת בדפוסים הרבה לחמי שרי חלה רבי יהודה לוסר אם חלמא שרי רבי מאיר מיקל טפי מרבנן ורביעה ידע שפיר לחסר ר"מ בפלטר משום דמיתרי ותלת זבין חלה דמ"מ פריך מכח דמיקל ר' מאיר מרבנן ואבי מצי לאלו בקולא ומומרת חלי טעמא דר"מ חלה ברגילות ומנהג דנחתום מחד גברא זבין ולוקח פעמים ב' מיני מבוחות והכל לחחד ועושה לוחם בשני דפוסין כדי לידע ליזו מהבוחה רעה ואיזו מעולה ורבי יהודה סבר כיון שהיא חמה וצוננת וגם הדפוסים משונים מוכח מילתא דמשני בני לחדם לקח לכל בסיעול על דפוסים לחוד אפי' בפלטר לא חייש רבי יהודה: **נשיאות** חטה למה. ואם תאמר למה בשיחות חטה משום דלוכלו בלא הפרשה לחחרת וי"ל דמשמע קרא דלהפרשה גרידא הוי בשיחות חטה*:

[ועי' סיעול משם, קידושין מו: ד"ה אם איעו]

ומחללין כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל הלה לחללו תחילה במעות ומוזר ומחלל המעות ולא לחמרו (ג) סיעול היפה שבהן ויחמר אם זו של מעבר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעבר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' תורה אור מדוחק אין, לא, וכיון דלפ כסף על נחושת לא התירו אלא בדוחק הלכך לא שיקיים כן שבזון מעבר הוא ועוד שהפרוטות מחלילות: **קתני מיפה.** (ג) מעבר ודלי מדוחק אין אלא מדוחק לא וביון דלמר כסף על נחושת מדוחק אין אלא מדוחק לא (ג) דלמר תנא מחללין חלמת לרבי מחיר לא עשו בו חיזוק: **ממיר פוסלו בהקילתו.** של מעבר שני של דמאי ומתני' בהקילה קאי: **לא התירו למכור דמאי.** לא התירו לחבר הלוקח דמאי שיתכרנו לחקיים עד שיעבר: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הלריכוהו לעבר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יקיים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המפקיעין למוכר במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנווים: **ובעל הבית.** הלוקח מעם הארץ: **כך וכין כך.** כין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנווים כסיטון כין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנווים בחנות פרוטה פרוטה גרין לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מעירות תרלו וכיון שהוא חבר מחזיקין לוחו בחזקת שעשר ואין מפריטין: **וחכמים לומרים ממר סיעון וממר בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המפקיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם ולוקח מהם מעבר ואוכל ומסכת דמאי (פ"ג מ"ה) מפרש ליזו מדה גסה ביצד שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעבר דמאי מן הממה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הכל דומעות זו לזו וי"ל שבחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מלים אחד וככרות של דפוס זה מלים אחר ושמי הארץ ים מהם שמעשרין ים מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפרים מזה על זה מפרים מן החיוב על הפטור ואין שם מעבר אל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעבר אל עליו ונמלא אחין שבגנבו מחוקן, לא תיעשין כדמאי להכי ותניא למימר מחד גברא זבין ומי מעבר מחוקן בשל חבירו בשלמא על החמה ניחא ליה שהחמה יפה מן הצוננת לו תיעשין כדרבי אילעאי: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הלריכוהו לעבר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יקיים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המפקיעין למוכר במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנווים: **ובעל הבית כך וכין כך.** כין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנווים כסיטון כין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנווים בחנות פרוטה פרוטה גרין לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מעירות תרלו וכיון שהוא חבר מחזיקין לוחו בחזקת שעשר ואין מפריטין: **וחכמים לומרים ממר סיעון וממר בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המפקיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם ולוקח מהם מעבר ואוכל ומסכת דמאי (פ"ג מ"ה) מפרש ליזו מדה גסה ביצד שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעבר דמאי מן הממה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הכל דומעות זו לזו וי"ל שבחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מלים אחד וככרות של דפוס זה מלים אחר ושמי הארץ ים מהם שמעשרין ים מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפרים מזה על זה מפרים מן החיוב על הפטור ואין שם מעבר אל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעבר אל עליו ונמלא אחין שבגנבו מחוקן, לא תיעשין כדמאי להכי ותניא למימר מחד גברא זבין ומי מעבר מחוקן בשל חבירו בשלמא על החמה ניחא ליה שהחמה יפה מן הצוננת לו תיעשין כדרבי אילעאי: **דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה.** דמדכתיב תרומה משמע דלא בעי מעשרות: **שנאמר ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו.** ואי לא הוי תרומה אמאי קרי ליה חלב: **אם אינו קדש נשיאת חטא.** דמשמע דלא הוי תרומה: **למה מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא מדפוסים הרבה.** דמשמע דלא הוי תרומה אלא כשהוא מדפוסים הרבה: **ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב.** דלא ליחוש לכך: **אמר אביי אלעזר שפיר קא קשיא ליה.** דלא ליחוש לכך: **ושמואל לא שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקשיא ליה לר' אלעזר מיתת ב"ד דלמא שאני.** דלא ליחוש לכך: **ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא.** דלא ליחוש לכך: **ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקאמרי אינהו מיתה ומותיב ליה.** דלא ליחוש לכך: **לאו דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך.** דלא ליחוש לכך: **ולמאי דמותיב רב ששת רב יוסף שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **אלא רבינא דמותיב מנחתום לסייע ליה מפלטר דתנן הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ.** דלא ליחוש לכך: **אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין.** דלא ליחוש לכך: **רבא אמר שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם.** דלא ליחוש לכך: **מתני' אלו דברים שאין להם אונאה.** דלא ליחוש לכך: **העבדים.** דלא ליחוש לכך: **והשטרות.** דלא ליחוש לכך: **והקרקעות.** דלא ליחוש לכך: **והקדשות.** דלא ליחוש לכך: **אין להן תשלומי כפל.** דלא ליחוש לכך: **ולא תשלומי ארבעה וחמישה.** דלא ליחוש לכך: **שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם.** דלא ליחוש לכך: **רבי שמעון אומר.** דלא ליחוש לכך:

מפני שאמרו כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל הלה לחלנו תחילה במעות ומוזר ומחלל המעות ולא לחמרו (ג) סיעול היפה שבהן ויחמר אם זו של מעבר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעבר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' תורה אור מדוחק אין, לא, וכיון דלפ כסף על נחושת לא התירו אלא בדוחק הלכך לא שיקיים כן שבזון מעבר הוא ועוד שהפרוטות מחלילות: **קתני מיפה.** (ג) מעבר ודלי מדוחק אין אלא מדוחק לא וביון דלמר כסף על נחושת מדוחק אין אלא מדוחק לא (ג) דלמר תנא מחללין חלמת לרבי מחיר לא עשו בו חיזוק: **ממיר פוסלו בהקילתו.** של מעבר שני של דמאי ומתני' בהקילה קאי: **לא התירו למכור דמאי.** לא התירו לחבר הלוקח דמאי שיתכרנו לחקיים עד שיעבר: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הלריכוהו לעבר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יקיים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המפקיעין למוכר במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנווים: **ובעל הבית כך וכין כך.** כין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנווים כסיטון כין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנווים בחנות פרוטה פרוטה גרין לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מעירות תרלו וכיון שהוא חבר מחזיקין לוחו בחזקת שעשר ואין מפריטין: **וחכמים לומרים ממר סיעון וממר בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המפקיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם ולוקח מהם מעבר ואוכל ומסכת דמאי (פ"ג מ"ה) מפרש ליזו מדה גסה ביצד שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעבר דמאי מן הממה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הכל דומעות זו לזו וי"ל שבחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מלים אחד וככרות של דפוס זה מלים אחר ושמי הארץ ים מהם שמעשרין ים מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפרים מזה על זה מפרים מן החיוב על הפטור ואין שם מעבר אל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעבר אל עליו ונמלא אחין שבגנבו מחוקן, לא תיעשין כדמאי להכי ותניא למימר מחד גברא זבין ומי מעבר מחוקן בשל חבירו בשלמא על החמה ניחא ליה שהחמה יפה מן הצוננת לו תיעשין כדרבי אילעאי: **דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה.** דמדכתיב תרומה משמע דלא בעי מעשרות: **שנאמר ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו.** ואי לא הוי תרומה אמאי קרי ליה חלב: **אם אינו קדש נשיאת חטא למה מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא מדפוסים הרבה.** דמשמע דלא הוי תרומה אלא כשהוא מדפוסים הרבה: **ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב.** דלא ליחוש לכך: **אמר אביי אלעזר שפיר קא קשיא ליה.** דלא ליחוש לכך: **ושמואל לא שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקשיא ליה לר' אלעזר מיתת ב"ד דלמא שאני.** דלא ליחוש לכך: **ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא.** דלא ליחוש לכך: **ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקאמרי אינהו מיתה ומותיב ליה.** דלא ליחוש לכך: **לאו דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך.** דלא ליחוש לכך: **ולמאי דמותיב רב ששת רב יוסף שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **אלא רבינא דמותיב מנחתום לסייע ליה מפלטר דתנן הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ.** דלא ליחוש לכך: **אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין.** דלא ליחוש לכך: **רבא אמר שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם.** דלא ליחוש לכך: **מתני' אלו דברים שאין להם אונאה.** דלא ליחוש לכך: **העבדים.** דלא ליחוש לכך: **והשטרות.** דלא ליחוש לכך: **והקרקעות.** דלא ליחוש לכך: **והקדשות.** דלא ליחוש לכך: **אין להן תשלומי כפל.** דלא ליחוש לכך: **ולא תשלומי ארבעה וחמישה.** דלא ליחוש לכך: **שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם.** דלא ליחוש לכך: **רבי שמעון אומר.** דלא ליחוש לכך:

אמר רב יוסף אע"פ שמיקל רבי מאיר בפדיונו מהמיר הוא באבילתו. דמשמע דלא הוי מהמיר: **דתניא ולא התזיר למכור דמאי אלא לסיטון בלבד ובעל הבית בין כך ובין כך צריך לעשר דברי ר' מאיר וחכ"א יאחד הסיטון ואחד בעל הבית מוכר וישלח לחביריו ונותן לו במתנה ואינו חושש.** דמשמע דלא הוי מהמיר: **הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת ומן הצוננת על החמה ואפי' מדפוסים הרבה דברי ר"מ.** דמשמע דלא הוי מהמיר: **בשלמא מן הצוננת על החמה כדרבי אילעאי דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה שנאמר ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו אם אינו קדש נשיאת חטא למה מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא מדפוסים הרבה דברי ר"מ.** דמשמע דלא הוי מהמיר: **ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב אמר אביי אלעזר שפיר קא קשיא ליה ושמואל לא שפיר קא משני ליה.** דמשמע דלא הוי מהמיר: **דקשיא ליה לר' אלעזר מיתת ב"ד דחמירא ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה דקאמרי אינהו מיתה ומותיב ליה לאו דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך ולמאי דמותיב רב ששת רב יוסף שפיר קא משני ליה אלא רבינא דמותיב מנחתום לסייע ליה מפלטר דתנן הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין רבא אמר שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם.** דמשמע דלא הוי מהמיר: **מתני' אלו דברים שאין להם אונאה העבדים והשטרות והקרקעות והקדשות אין להן תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמישה שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם רבי שמעון אומר.** דמשמע דלא הוי מהמיר:

מפני שאמרו כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל הלה לחלנו תחילה במעות ומוזר ומחלל המעות ולא לחמרו (ג) סיעול היפה שבהן ויחמר אם זו של מעבר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעבר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' תורה אור מדוחק אין, לא, וכיון דלפ כסף על נחושת לא התירו אלא בדוחק הלכך לא שיקיים כן שבזון מעבר הוא ועוד שהפרוטות מחלילות: **קתני מיפה.** (ג) מעבר ודלי מדוחק אין אלא מדוחק לא וביון דלמר כסף על נחושת מדוחק אין אלא מדוחק לא (ג) דלמר תנא מחללין חלמת לרבי מחיר לא עשו בו חיזוק: **ממיר פוסלו בהקילתו.** של מעבר שני של דמאי ומתני' בהקילה קאי: **לא התירו למכור דמאי.** לא התירו לחבר הלוקח דמאי שיתכרנו לחקיים עד שיעבר: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הלריכוהו לעבר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יקיים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המפקיעין למוכר במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנווים: **ובעל הבית כך וכין כך.** כין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנווים כסיטון כין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנווים בחנות פרוטה פרוטה גרין לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מעירות תרלו וכיון שהוא חבר מחזיקין לוחו בחזקת שעשר ואין מפריטין: **וחכמים לומרים ממר סיעון וממר בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המפקיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם ולוקח מהם מעבר ואוכל ומסכת דמאי (פ"ג מ"ה) מפרש ליזו מדה גסה ביצד שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעבר דמאי מן הממה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הכל דומעות זו לזו וי"ל שבחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מלים אחד וככרות של דפוס זה מלים אחר ושמי הארץ ים מהם שמעשרין ים מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפרים מזה על זה מפרים מן החיוב על הפטור ואין שם מעבר אל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעבר אל עליו ונמלא אחין שבגנבו מחוקן, לא תיעשין כדמאי להכי ותניא למימר מחד גברא זבין ומי מעבר מחוקן בשל חבירו בשלמא על החמה ניחא ליה שהחמה יפה מן הצוננת לו תיעשין כדרבי אילעאי: **דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה.** דמדכתיב תרומה משמע דלא בעי מעשרות: **שנאמר ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו.** ואי לא הוי תרומה אמאי קרי ליה חלב: **אם אינו קדש נשיאת חטא למה מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא מדפוסים הרבה.** דמשמע דלא הוי תרומה אלא כשהוא מדפוסים הרבה: **ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב אמר אביי אלעזר שפיר קא קשיא ליה ושמואל לא שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקשיא ליה לר' אלעזר מיתת ב"ד דחמירא ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה דקאמרי אינהו מיתה ומותיב ליה לאו דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך ולמאי דמותיב רב ששת רב יוסף שפיר קא משני ליה אלא רבינא דמותיב מנחתום לסייע ליה מפלטר דתנן הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין רבא אמר שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם.** דלא ליחוש לכך: **מתני' אלו דברים שאין להם אונאה העבדים והשטרות והקרקעות והקדשות אין להן תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמישה שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם רבי שמעון אומר.** דלא ליחוש לכך:

מפני שאמרו כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל הלה לחלנו תחילה במעות ומוזר ומחלל המעות ולא לחמרו (ג) סיעול היפה שבהן ויחמר אם זו של מעבר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעבר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' תורה אור מדוחק אין, לא, וכיון דלפ כסף על נחושת לא התירו אלא בדוחק הלכך לא שיקיים כן שבזון מעבר הוא ועוד שהפרוטות מחלילות: **קתני מיפה.** (ג) מעבר ודלי מדוחק אין אלא מדוחק לא וביון דלמר כסף על נחושת מדוחק אין אלא מדוחק לא (ג) דלמר תנא מחללין חלמת לרבי מחיר לא עשו בו חיזוק: **ממיר פוסלו בהקילתו.** של מעבר שני של דמאי ומתני' בהקילה קאי: **לא התירו למכור דמאי.** לא התירו לחבר הלוקח דמאי שיתכרנו לחקיים עד שיעבר: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הלריכוהו לעבר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יקיים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המפקיעין למוכר במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנווים: **ובעל הבית כך וכין כך.** כין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנווים כסיטון כין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנווים בחנות פרוטה פרוטה גרין לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מעירות תרלו וכיון שהוא חבר מחזיקין לוחו בחזקת שעשר ואין מפריטין: **וחכמים לומרים ממר סיעון וממר בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המפקיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם ולוקח מהם מעבר ואוכל ומסכת דמאי (פ"ג מ"ה) מפרש ליזו מדה גסה ביצד שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעבר דמאי מן הממה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הכל דומעות זו לזו וי"ל שבחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מלים אחד וככרות של דפוס זה מלים אחר ושמי הארץ ים מהם שמעשרין ים מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפרים מזה על זה מפרים מן החיוב על הפטור ואין שם מעבר אל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעבר אל עליו ונמלא אחין שבגנבו מחוקן, לא תיעשין כדמאי להכי ותניא למימר מחד גברא זבין ומי מעבר מחוקן בשל חבירו בשלמא על החמה ניחא ליה שהחמה יפה מן הצוננת לו תיעשין כדרבי אילעאי: **דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה.** דמדכתיב תרומה משמע דלא בעי מעשרות: **שנאמר ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו.** ואי לא הוי תרומה אמאי קרי ליה חלב: **אם אינו קדש נשיאת חטא למה מבאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא מדפוסים הרבה.** דמשמע דלא הוי תרומה אלא כשהוא מדפוסים הרבה: **ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב אמר אביי אלעזר שפיר קא קשיא ליה ושמואל לא שפיר קא משני ליה.** דלא ליחוש לכך: **דקשיא ליה לר' אלעזר מיתת ב"ד דחמירא ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דחמירא ורב ששת לא שפיר קא מיתיב ליה דקאמרי אינהו מיתה ומותיב ליה לאו דכתיב לא תוכל לאכול בשעריך ולמאי דמותיב רב ששת רב יוסף שפיר קא משני ליה אלא רבינא דמותיב מנחתום לסייע ליה מפלטר דתנן הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ אלא מאי איית לך למימר פלטר מחרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחר גברא הוא זבין רבא אמר שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם.** דלא ליחוש לכך: **מתני' אלו דברים שאין להם אונאה העבדים והשטרות והקרקעות והקדשות אין להן תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמישה שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם רבי שמעון אומר.** דלא ליחוש לכך: